

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2722/2020
16.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ахмет Хоџић, адвокат из ..., против тужене Средње техничке школе „Шинковић Јожеф“ Бачка Топола, коју заступа Анђелка Шакић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2437/19 од 11.05.2020. године, у седници одржаној 16.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2437/19 од 11.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П1 1446/18 од 21.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је ништаво решење тужене од 15.07.2016. године и да исто не производи правно дејство, те да се обавезе тужена да је врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају њеној стручној спреми, знању и радном искуству са пуном радном нормом наставник практичне наставе – Ставом другим, трећим и четвртим изреке, одлучено је о трошковима парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2437/19 од 11.05.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужиле је делимично усвојена и преиначено решење о трошковима парничног поступка, тако што је обавезана тужена да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 400.433,00 динара а у случају доцње са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. У преосталом делу жалба тужиле је одбијена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је дала одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је на основу уговора о раду 01.09.2009. године запослена са V степеном стручне спреме, Засновала је радни однос на неодређено време са 25% норме, 10 часова недељно, а на рад је ступила 01.09.2009. године. Анексом уговора о раду од 01.09.2010. године засновала је радни однос са пуним радним временом 100% норме, 40 часова недељно. Током 2004. године тужила је завршила курс за ... након чега је у циљу стицања ... праксе волонтирала у одређеном ... више од три године и за то време није примала зараду ни путне трошкове. Затим је 2008. године уписала смер за ... при Средњој ... школи у трајању од једне године која обезбеђује V степен стручне спреме. Након положеног специјалистичког испита 2009. године добила је уверења те школе о положеном испиту. Приликом уписа приложила је потврду о волонтерској пракси салона „...“, извод из ..., сведочанство и диплому о завршеној трогодишњој средњој школи „...“ за Школа је дозволила упис на V степен без оспоравања докумената тужили и без тражења доказа о двогодишњем приправничком стажу. На основу уговора о раду од 01.09.2011. године ББ са V степеном стручне спреме – ... је засновала радни однос код тужене на одређено време а на основу уговора о раду од 15.06.2012. године засновао радни однос на неодређено време са даном ступања на рад 15.06.2012. године. Код тужене су запослена два извршиоца на пословима наставник практичне наставе – ... и то тужила и ББ. Укупна норма за наведено радно место за школску 2015/16 утврђена је од 146,31%. С обзиром на висину те норме код тужене није постојала више потреба за два извршиоца у тој школској годину на овом радном месту. Због тога је директор тужене на основу Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика дана 07.08.2015. године донео Одлуку о покретању поступка за утврђивање запослених за чијим радом је у потпуности или делимично престала потреба са списком запослених који учествују у поступку и који се бодују за образовни профил Одлуком Школског одбора формирана је комисија за бодовање која је у првој половини августа 2015. године спровела поступак бодовања и на основу резултата утврдила ранг листу запослених за чијим радом је престала потреба. Записником о ванредном инспекцијском надзору просветног инспектора Општинске управе Бачка Топола од 04.05.2016. године након прегледа документације тужиле утврђено је да она није имала услове за упис за стицање специјалистичког образовања у једногодишњем трајању у стручној школи за образовни профил личних услуга ... јер није имала радни стаж у струци од најмање две године, па је наложено директору Средње ... школе у ... да поништи уверење о положеном специјалистичком испиту на име тужиле од 10.06.2009. године. Решењем директора Средње ... школе ... од 05.05.2016. године у поступку извршења налога мере просветне инспекције Градске управе Суботица поништено је уверење о положеном специјалистичком испиту 10.06.2009. године издат од стране Средње ... школе ... на име тужиле. Против овог решења тужила је 10.05.2016. године поднела жалбу Школском одбору исте школе који је жалбу одбио, тако да је решење Школског одбора постало коначно. Тужила је 21.05.2016. године против Средње ... школе у ... поднела тужбу Управном суду ради поништаја овако донетог решења. Решењем Управног суда У 8146/16 од 28.01.2019.

године тужба тужиле је одбачена као неуредна. Тужена је 22.06.2016. године тужилу упозорила на постојање разлога за отказа уговора о раду, а 24.06. упутила допуну истог упозорења у коме је навела да због поништаја уверења о положеном специјалистичком испиту не поседује услове за рад на месту наставник практичне наставе – ... на неодређено време због чега је испуњен услов за отказ уговора о раду по члану 179. став 1. тачка 1. Закона о раду. Тужилу је доставила одговор на упозорење. Директор тужене је 15.07.2016. године донео решење којим је тужили отказан уговор о раду на неодређено време са свим припадајућим анексима због непоседовања потребних знања и способности у складу са чланом 179. став 1. тачка 1. Закона о раду.

Тужилу је и поред отказа и поднетих тужби против тужене наставила да ради код тужене на одређено време на смеру ... и на смеру ... и то за ђаке прве године Средње ... школе са 25,35% норме за профил ... и 25,35% норме за профил На рад тужиле никад није било никаквих примедби нити је вођен дисциплински поступак, а добијала је и похвале за свој рад. Тужили је смањен коефицијент за обрачун зараде. Због поништаја уверења Средње школе „...“ ... о специјалистичком испиту од 28.12.2015. године за смер ..., које је тужилу обављала код тужене, анексом је тужили понуђен нижи коефицијент зараде предвиђен за III степен стручне спреме, а затим 30.08.2016. године закључен уговор о раду између тужиле и тужене као запослене са III степеном стручне спреме. Затим је решењем тужене 30.08.2018. године тужили отказан уговор о раду на одређено време на пословима наставника практичне наставе – ... са непуним радним временом 25,35% норме закључно са 31.08.2015. године. Анексом уговора о раду од 14.05.2019. године који је закључен између парничних странака измењен је уговор о раду од 31.08.2018. године тако што је регулисано да тужилу заснива радни однос код тужене са V степеном стручне спреме за обављање послова наставника практичне наставе – ..., а да је до тада исте послове обављала са III степеном стручне спреме на истим пословима. Уверење о положеном специјалистичком испиту Средње школе „...“ у ... од 07.05.2019. године оверено је код јавног бележника 14.05.2019. године у коме је констатовано да је ученик АА похађала школску 2018/19 и савладала програм специјалистичког образовања за образовни профил ... и положила специјалистички испит са оценом 5.

Предмет тужбеног захтева је поништај решења тужене из 2016. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиле.

Према члану 120. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања који се у конкретном случају примењује („Службени гласник РС“ бр. 72/09... 34/15) радни однос у установи може да заснује лице под условима прописаним законом ако, између осталог, има одговарајуће образовање. Ставом 2. истог члана је прописано да се услови из става 1. доказују приликом пријема у радни однос и проверавају током рада. Докази о испуњењу услова подnose се уз пријаву на конкурс при закључењу уговора о раду (став 3). Запосленом престаје радни однос ако се у току радног односа утврди да не испуњава услове из става 1. овог члана (став 4). По члану 121. став 4. истог закона послове наставника практичне наставе у стручној школи може да обавља и лице са одговарајућим образовањем из члана 8. став 3. или са одговарајућим средњим образовањем и положеним специјалистичким или мајсторским испитом и пет година радног искуства у струци стеченим после специјалистичког или мајсторског испита.

У конкретном случају, тужила је засновала радни однос код тужене на основу уверења о положеном специјалистичком испиту од 10.06.2009. године као јавне исправе од стране његовог издаваоца Средње ... школе у С обзиром на то да је ово уверење поништено од стране издаваоца 05.05.2016. године, то тужила више није испуњавала потребне услове за обављање свог радног места, због чега је тужени на основу члана 120. став 4. Закона о основама система образовања и васпитања донео решење о отказу.

Супротно ревизијским наводима, на законитост донетог решења не утиче погрешно позивање тужене на Закон о раду јер суд није везан правном квалификацијом отказних разлога већ чињеницама које су утврђене у поступку пред судом али и чињеница на које су наведене у решењу о отказу, као и у упозорењу о постојању разлога за отказ. Пошто је у поступку утврђено да је поништено уверење о положеном специјалистичком испиту, што је тужени навео и у упозорењу и у решењу о отказу уговора о раду, по правилном закључку нижестепених судова тужила због тога више није испуњавала потребне услове за обављање свог радног места што представља посебан отказни разлог из Закона о основама система образовања и васпитања (члан 120. став 4).

Ревизијским наводима се понављају наводи из жалбе који су већ били предмет правилне оцене другостепеног суда. Осим тога овим наводима се оспорава утврђено чињенично стање што у поступку по ревизији није дозвољено (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић